

DISSE

RTATIO
INAUGURALIS
MEDICO-PHARMACOLOGICA
DE
SULPHURE,
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
MAGNIFICI DOMINI
PRAESIDIIS AC DIRECTORIS
SPECTABILIS
DOMINI DECANI
NEC NON CLARISSIMORUM
D. D. PROFESSORUM
PRO
DOCTORIS MEDICINAE LAUREA
RITE OBTINENDA
IN ALMA AC CELEBERRIMA
REGIA LITTERARUM UNIVERS. HUNGARICA
CONSCRIPSIT
M. ROKONITZ.

In theses adnexas disputabitur in Palatio Univ.
majori die Martii 1835.

PESTINI,
TYPIS TRATTNER-KÁROLYIANIS.

Dem
hochverehrten Herrn
VEIT SINGER,

widmet

aus besonderer Hochachtung
diese Blätter

der Verfasser.

Sulphur in natura copiosum occurrit nativum, et quidem duplex: terrestre et vulcanicum. Prioris magna copia invenitur in America, in monte sulphureo inter Quito et Cuença ($2^{\circ} 10$, L. M.) in Croatia in Cottu Zagrabienſi, et aliis locis, ubi per strata gypsum, argillam aliasque terras permeat. Vulcanicum, flores exhibet sulphuris, omnes largiuntur regiones, in quibus montes ignivomi siti sunt, uti in regno Neapolitano, Islandia, Quadeloupe, in America etc. praecipitatur etiam forma pulveris in fontibus sulphureis fervidis. Purissimum sulphur nativum, S. virginum nominatur.

Variis metallis est junetum, quibuscum Pyrites constituit, ferro dupli proportione unitur: prosulphuretum et persulphuretum facit. Occurrit cum cupro, hydrargiro, plumbo, arsenico, antimonio et aliis. Cum oxygenio quadrupliciter init connubium.

- a) Acidum sulphurosum 50, 144. S. 49, 856 oxyg.
- b) Acidum hyposulphurosum, 66. 80. S. 33, 20 oxyg.
- c) Acidum sulphuricum 40, 14. S. 59. 86. oxyg.

d) Acidum hyposulphuricum 44, 39, S. 55.
41. oxyg.

Qua acidum basibus jungitur et salia constituit, uti calci, barytae, strontiano, natro, magnesiae, aluminae, Kali etc.

Hydrogenio copulatum format acidum hydrothyonicum, parva quantitate in atmosphaera, et dein in aquis sulphureis invenitur.

E vegetabilibus sulphur continent Rumex patientiae, Cochlearia, Conium maculatum, Sinapis, Pastinaca, Assa foetida, legumina plura.

In regno animali invenitur in ovis, pilis, cornibus, bile, urina.

Quod in usum convertitur s., paratur e metallis, quibus junctum est, saepissime e pyrite ferri, seu bisulphureto ferro, hoc destillando in vasis magnis longis cylindricis partim ferreis, partim argillaceis, quae furnis fere horizontaliter sunt impacta. Ante vasorum aperturam locata sunt excipula semper frigide tenenda, in quae, sulphur, ad certum usque gradum calefactum volatilisatum transit. Sulphur exceptum denuo fusione liquatur, et in modulos ligneos maderatos infunditur, e quibus formam cylindraceam habet, quae in quaestu occurrit. Sulphur citrinum (Stangenschwefel) durante fusione pars S. per vasorum massam stillat et vocatur. S. guttans (Tropfschwefel.)

E bisulphureto ferro una tantum sulphuris pars transit in excipula, remanet sulphuretum ferrum, istud iterum destillatur in propriis furnis, et largitur sulphur caballinum (Ross-schwefel); quod decantatione in sulphur citrinum converti potest. Alia methodo obtinetur S.

quin lignum adhibeatur pro comburendo sulphureto: constructi sunt furni cum caminis horizontalibus, quorum pars furno vicina e tegulis, reliqua pars lignea; furno imponuntur pyrites stratim, quae incenduntur: una S. pars forma vaporum abit, altera pars simul cum ferro (sulphuretum ferrum) incipit comburi et valatilisatum asseribus camini adponitur. Sic obtentum s. est impurum farinosum, ideo depurari debet.

Sulphur est coloris laete flavi proprii, crystallisatum semipellucidum; crystallisatur octoebris longis cum basibus rhomboidalibus, impurum gr. sp. 2, 35; purum 1, 98; in temperatura consveta friabile, si terratur odorem spargit proprium, longius super lingua servatum similem largitur saporem, tritura electricum fit, et per calorem repente adauctum dissilit. Electricitas in S. producta non abducitur, ideo tepore manuum particulae dissiliunt. Funditur 80° R. igne leniore, quam præfusione 110° F. in vapores transit, qui non foent, 83, 160° R. fluidum evadit, simulque diaphanum, refrigeratum colorem et impelluciditatem recuperat, si adhuc altiori exponatur temperaturae, tunc fuscum evadit, tenax et 132° R. fluiditate privatur. S. fusum lente refrigeratum crustam incipit formare; hac perforata obtinentur crystalli aciculares; gradu 239° R. bullit, et in flores s. convertitur. 284° R. cum atmosphaera accenditur et flamma coerulea ardet. Si S. diutius fundatur, vel repente altiori exponatur temperaturae, et tunc aquae frigidae immagratur, obtinetur massa fusca, pastacea, quae tantum lente rigiditatem et colorem recuperat, potest

nunc in varias redigi formas. Non solvitur aqua, parum alcohole et aethere, plus in oleis, solvitur lixivio caustico, petroleo, jungitur oxygenio, hydrogenio, ultimo tantum si metallum sulphureta in acido diluto solvantur, et metallum ex aqua oxydetur, tunc hydrogenium aquae se jungit cum sulphure et facit acidum hydrothionicum; alia ratione obtinetur, si Kali sulphuretum funditur, in aqua solvitur, flores sulphuris adduntur, et tunc acidum muriaticum dilutum addunditur; Jungitur etiam carbanio, quam copulam detexit Lampadius, et vocavit: alcohol sulphuricum. Unitur metallis fere omnibus et sulphureta constituit; cum metallis se unit sub multipla proportione, et metallum duplo plus sulphuris summit, quam de oxygenio. Cum alkalibus sistit hepata sulphuris cum oleis balsama sulph: si in oleo pingui coquatur, oritur massa spissa coloris fusci, odoris inamoeni (hydrothionici) et vocatur: corpus pro balsam. Hic massae si addatur oleum aromaticum, habetur balsam. S. aromat:

Sulphur semper inter simplicia corpora numerabatur, juxta mentem quorumdam cel: virorum uti Davy, Gay-Lussac, Thenard et aliorum compositum esset principio proprio: sulphureo et hydrogenio. Cum ab aliis haec non detecta sint, et ab illis ipsis ipsa synthesis S. desideretur: qua elementum considerandum est.

In usum medicum adhibetur.

I. Sulphur depuratum, Flores S. loti.

Rp. Sulphuris venalis sublimati q. v. Iterata edulcoratione cum aqua destillata fervida ab adhaerente forte acido sulphuroso perfecte liberatum siccatur et servetur; Constituit pulvrem subtilem coloris dilute flavi et omnium re-

liquarum ipsius S. proprietatum. Criterium, quod nullum teneat acidum sulphurosum, est, si ultima aqua ablutionis chartam lacmus non ruffat, neque a solutione Barytae turbatur.

II. Sulphur praecipitatum. Lac sulphuris, Magisterium sulphuris.

Rp. Sulphatis sodae in sartagine ferrea perfecte siccata libras tres et semis. Carbonum in pulverem subtilem tritorum libram semis, bene mixta incandescant in crucibulo ferreo tecto per medium horam. Massa in pulverem trita solvatur in s. q. aquae destit: fervidae. Solutioni filtratae instilletur acidum sulphuricum dilutum donec praecipitatio cessat. Praecipitatum defuso liquido perfecte edulcoratum et siccatum servetur.

Theoria processus.

Si sal Glauberi cum carbonibus altiori temperaturae exponitur, tunc tam acido sulph. quam natro oxygenium subtrahitur, quod se jungit cum carbonio, et partim qua gaz acidi carbonici, partim qua gaz oxidi carbonici avolat, remanet sulphuretum natrii, quod acidi sulphurosi nullum tenet vestigium. Sulphuretum natrii solvitur aqua et additur acidum sulphuricum dilutum, hoc maximum habet nisum se jungendi cum natro, sed quia natrium junctum est S., decomponitur aqua, oxygenium se unit cum natrio et facit natrum, quocum acid. sulph. facit sulphatem Sodaem, hydrogenium aquae se unit cum una parte sulphuris et facit acidum hydrothyonicum, quod avolat, et reliqua sulphuris pars praecipitatur.

Rite paratum est pulvis tenuis, coloris albi v. grisescenti flavi, igne tantum volatilis, aqua insolubilis, saporis et odoris expers, si fundatur parva quantitas acidī hydrothyonici liberatur; post refrigerationem iterum colorem flavum assummit, et in S. commune convertitur.

Juxta experimenta celeb. Berthollet sulphur praecipitatum habebatur pro S. cum hydrogenio, juxta Schrader, Bischof nihil de hydrogenio continet, sed est sulphur subtilissime divisum. Cel. Berzelius dicit, paucam tantum quantitatem acidi hydroth. continere, quod etiam fusione avolat. Geiger per experimenta demonstravit, quod sit copula sulphuris cum sulphureto carbonii (Lampadius sulphuretum alcohol) et inde dignoscitur, quod sulph. praecip. fusione in aqua sensim fervidore hydrogenium sulphuretum et gas acidum carbonicum evolvatur.

Tam sulphur depuratum, quam praecipitatum variis substantiis coquinatum esse potest. Maximum respectum merentur arsenicum, cuius praesentia sequenti ratione detegitur; sulphur investigandum coquitur in acido nitrico-muriatico, solutio ad siccitatem evaporatur et solvitur in spiritu vini diluto, nunc liquidum dividitur in duas partes, quarum una ammonia neutralisatur et instillatur hydrog. sulphuratum, quo facto arsenicum sulphuratum praecipitatur colore flavo. In aliam solutionis portionem immittitur lamina Zinci nitens, tunc arsenicum illam obducit forma squammularum metallicarum, coloris cinereo nigri, et super carbonibus odorem aleaceum spargens.

Ob pretium magnum s. praecipitatum adulteratur variis substantiis. Argillam tenet si ad praecipitationem loco acidi sulphur. solutio aluminis assummeatur. Color tunc est albissimus, sapor adstringens, aqua tractatum massa lubrica prodit, si igni exponitur remanentia manet.

Magnesiam continet, si loco acidi sulphurici adhibebatur pro praecipitatione solutio salis amari. Nonnunquam magnesia consulto admiscetur, hancce adulterationem detegimus, si remanentia sulphuris igne tractati cum acido sulphurico facit salem amarum.

Calcem admixtam demonstrat color albus, pondus majus, et quod remanentia ignis ope obtenta in acido muriatico cum effervescentia solvatur.

Gypso inquinatum s. praecipitatum igne tractatum dat remanentiam nullo acido solubilem.

Quod cretam admixtam habet s. praecipitatum digitos albo tingit colore et ustum relinquit calcariam.

Cum amylo adulteratum digitis madentibus viscidum fit. Amyllum praeterea solvitur aqua fervida, et Tinctura Jodii colore coeruleo tingitur.

Terram siliciam tenens, igne tractatum residuum dat asperum acidis insolubile.

Ferrum a vasis in quibus paratur non raro continet, igni expositum residuum relinquunt, quod acido muriatico flavo tingitur colore, si ad hanc solutionem addatur lixiva ad saturationem usque tunc Kali hydrojodico coeruleo ac tinctura gallarum nigro tingitur colore.

Virtus medica.

Potens sulphuris in organismum humanum actio vitam plasticam eminenter adscit, adque usum ejus longiorem mutationes reproductionis graves excipiunt; quae in diversis se manifestant systematibus et organis, in universim cohaesionem materiae organicae imminuit, secretiones excretiones omnes gasformes adauget, quin tamen plasticitatem ita infringeret ac antimoniumet hydrargirum. Eminentissime efficaciam suam dirigit in sistema dermaticum totum. Metamorphosim intimam cutis externae mutat, in cujus sequela absque humorum adfluxa notabili, calorisque animalis extricatione majori secretionem et perspirationem cutaneam intendit, inde diaphoretica illius virtus, probe distinguenda ab aliis diaphoreticis, alacrem tantum vasorum cutaneorum functionem inducentibus. Sulphureum odorem exhalans perspirabile cutaneum et cum hocce in contactum longiorem posita metalla, quae nigrum induunt colorem, cutis imprimis faciei color peculiaris imo et nonnullis casibus exanthema quoad indolem peculiare per S. usum mutatam cutis externae vitam luctucentissime demonstrant.

Membranae mucosae tubi intestinalis sulphur actionem suam adhuc prius in primit, secretiones initio moderate adauget, alvum laxiorem reddit, quae sulphureum statim spirat odorem, et longiori usu frequentior rarissime serosa evadit.

Respirationis organa investiens membrana mucosa ab illius usu vitae vegetativae meta-

morphosim ostendit, unde se- et excretiones non solum aductas, sed ut exspiratus sulphureo odore inquinatus aer loquitur, mutatas aequem monstrat.

Quae ex inferiore tubi intestinalis parte et cavi pelvoe imprimis organorum genitalium sexus sequioris revehunt sanguinem; venarum contractionem intendit, circulum impellit, functiones per stases perturbatas ad normam cogit, sanguinis venosi vitalitatem elevat, absque in arteriositatem conspicua virtute.

Systema lymphaticum, membranae serosae textus cellulosus actione S. multum participant, lymphae fluxus acceleratur, absorbtio, resorbtio materiarum abnormium inertium promoventur; quin reactio nimia provocetur; Adficiuntur quidem etiam a S. arteriae sed longe minus quam olim statuebatur, et tantum in plethoricis orgasmis et congestiones inducuntur.

Exiguo tantum in gradu illius virtutem experiuntur systema venae portae, lien, et organa uropoetica.

In vitam sensiferam et irritabilem peculiari ratione non agit, et mutationes, quae sub S. usu hic observantur secundario solum modo oriuntur. Nonnulli tamen auctores nervorum quaedam incomoda a S. sublevata viderunt.

Possidet S. praeterea vim antiphlogistica manifestantem in inflammationibus in longum excurrentibus, in quibus status phlogisticus non sustinetur per exorbitantiam systematis arteriosi sed potius venosi, et in parte inflammata nullus nisus in coagulum, magis vero in expansionem observatur.

Convenit sulphuri virtus anticontagiosa et antidyscrasica summo in gradu; qua agit in omnes cutis externae, membranae mucosae et textus cellulosi morbos, qui ponuntur in statu abnormali harum partium reproductionis, quin vita plastica in profundis partibus adeo deprimatur. Simili ratione supra dicta virtus comprobatur in discrasias a metallis inductis. Sulphuris usus requirit certum digestionis gradum, nam ubi hujus organa debilia aut irritata sunt, varia provocat incomoda, uti sensum pressionis in scrobiculo cordis, ingratum sensum in regione umbilicali, colicam, flatus, appetitum prostratum, nauseam, vomititiones. Porro usum sulphuris prohibent, Plethora, orgasmus, congestio activa in primis ad pulmones, dispositio in liquationem aut haec ipsa. Optime convenit individuis phlegmaticis laxis, sed propterea illius usum non interdicunt aliae constitutiones individuales.

Speciales morborum formae, quae S. usum exposcunt, sunt

I. Exanthemata chronicæ

a. Sulphur specifica fere ratione agit contra scabiem, et duplex est hujus usus, externus et internus. In scabie recenti simplici, quae octo vel quatuordecim dies durat, ubi individuum ceteroquin est sanum usus externus sufficit. Ubi morbus longius excurrit, organismus huic anomali cutis activitati est adsuetus, usus internus praemittentus est. Si morbus valde inveteratus est, in vita plastica jam profundas habet

radices; dyscrasia scabiosa in humorum per-
versitate situatur, atonia in vasis glandulis lym-
phaticis adest, scabies cum alio statu morboso
complicata, qui illi peculiarem formam et ex-
tensionem magnam conciliat, individuum cache-
ticum debile, ibi sulphur insufficiens est ad
morbum tollendum, et talibus remediis jungen-
dum est, quae intime vitam plasticam adficiunt
uti sunt mercurialia et antimonalia. Sub initio
sulph. usu exanthema magis evolvitur, sed etiam
decursum suum citius absolvit, dein autem ex-
siccatur.

In scabie retropulsa actio S. praestans, tunc
in primis si exanthema retropulsum in organa
secernentia agit.

b. Quamvis minori in gradu, tamen com-
probatur saepe illius virtus in impetiginibus su-
perficialibus, in crusta lactea et serpiginosa,
tinea capitis, plica polonica, Pemphigo etc. In
omnibus his casibus longiori usu prodesse tan-
tum potest.

II. In chronicis affectionibus rheumaticis;
ubi per statum abnormem longiore tempore du-
rantem dyscrasia rheumatica inducta est, ubi
minor caloris gradus tam in toto corpore quam
in cuti externa evolvitur. Absit autem illius
usus in rheumate recente, vel ubi valde irradia-
catus est. Pro diversa individualitate diversum
aliis remediis connubium ne ineundum, ut cum
caulibus dulcamarae, aconito, Belladona, Anti-
monio, Mercurio.

III. In affectionibus arthriticis chronicis
cum inertia actionis venarum cavi abdominis,
mucositate, vel ubi metastaticae depositiones
locum habent, ultimo in casu agit in quantum

organorum excretoritorum actionem intendit; maximum hic respectum meretur digestio.

IV. In scrophulis in quibus functiones perturbatae systematis cutanei adsunt, ulcera superficialia, Exanthemata, blenorhoea auris, ophthalmiae chronicæ, sed etiam ubi glandulae lymphaticæ tument, et alvi obstipations observantur. Praestans hic est remedium in quantum humorum fluxum per vasa lymphatica adjuvat absque irritatione vasorum sanguiferorum, conjungi hic potest cum Aethiope martiali.

V. Saepe etiam in hydrope proficuum est, imprimis ubi per languorem cutis et textus cellulosi sustentatur; In hydrope post scarlatinam efficaciam ejus summam saepe expertus est Werlhof; Sic magnis dosibus sustulit hydropem post scabiem retropulsam (Hufclands Journal 4ter Band- S. 600.)

VI. In morbis pulmonum

a. In adfectionibus catarrhalibus chronicis membranae mucosae organorum respirationis, rancidine, asthmate, ubi sputa difficile solvuntur et magis serosa sunt. In (Grippe) Influenza hic vidimus optimum effectum in connubio cum Cicutâ.

b. In Phthisi pulmonali incipiente absque statu plethorico et inflammatorio, in sic dicta Phthisi catarrhosa, vel per suppressionem exanthematum, haemorrhoidum orta, commendatur hic cum pulvere carbonum, sic hujus loci balsama sulphuris sunt.

c. In tussi convulsiva à nonnullis qua specificum commendatur, specificam virtutem hic quidem non possidet, sed ubi nulla adest inflamatio, vel hac jam sublata eximum praebet re-

medium jam solum jam cum Moscho, Belladona, Ipecacuanha.

VII. Ut Antiphlogisticum.

a. In anginae membranaceae stadio catarrhali, vel ubi chronicum habet decursum, et arteriositas sanguinis non adeo praevalet, nisus major adest in secretionem muci et sanguis quasi stagnat, febris cessat. Non absimilem monstrat virtutem in simplici tracheitide sub iisdem circumstantiis, imo in ipsa pulmonum inflammatione, in qua membrana mucosa magis est affecta cum congestione hujus membranae, si characterem jam habet asthenicum, vel si e metastasi contagiosa vel dyscrasia originem habet.

b. Comendatur S. a Senf in Peritonaeitide, in febri puerperali, sed hic sicuti in omnibus inflammationibus tunc tantum in usum vocandum, ubi jam inflammationis vis apparatu antiphlogistico generosiore et mercurialibus fracta est, in genere in tali statu uti supra adducitur. Magis proficuum est in hernia incarcerata non ex inflammatione, sed ex adecumulatione venarum in parte incarcerata. Simili ratione prodest in Dissenteria catarrhali inflammatoria ubi febris remittit.

c. In Phlegmasiis cutis chronicis, uti Erysipelite absque febri remedium sistit magni momenti.

VIII. Remedium sistit comprobatum in haemorrhoidibus ita ut nulli alio locum cedat; maxime indicatum est in haemorrhoidibus coecis, a congestione venosa ortis, dupli hie titulo prodest, quatenus nimirum alvi evacuationes facilitat, et quatenus sanguinis in venis fluxum faciliorem reddit, simulque se- et excretiones cutis expedit, sic etiam prodest in incipienti-

bus Haemorrh. Cautissimus vero sit illius usus in inflamatoriis et fluentibus, quia facile excedentes fiunt.

IX. In Amenorrhœa, et quidem suppressio-
nis per refrigerium, simili agit ratione ac in
haemorrhoidibus, iisdem circumstantiis porri-
gitur et easdem expostulat cautelas.

X. Comendatur a nonnullis in affectioni-
bus syphiliticis: Virtutem antisyphiliticam sul-
phur plane non possidet, et conubium cum hy-
drargiro non est concedendum, nam tantum
actionem ultimi impedit.

Usus illius in morbo venereo tunc in ap-
plicationem trahendus, ubi salivationem exce-
dentem imminuendi ad est indicatio. In Syphi-
lide larvata, vel ubi exanthema syph. retropul-
sum est, ad S. usum recurrere possumus, quia
exanthema iterum post assumptum S. compare-
re solet.

XI, Qua antidotum in toxicationibus me-
tallieis. A nonnullis quidem commendatur in toxi-
cationibus acutis eo e principio, quod conu-
bium ineat cum omnibus fere metallis et talia
connubia minus evadunt venenata, sed tali ra-
tione nunquam prodest, nam in intestinis tan-
tum se unit cum metallis qua S. hydrogenatum
ergo prius in hoc converti deberet, sed conjunc-
tiones chemicae in intestinis vi vitali praedi-
tis haud locum habent, et si revera fierent, ta-
men multae manent venenatae, nam neque aqua
S. hydrogenato mixta innocua est; multo minus
talis dosis et concentratio, quae sufficeret des-
oxidare metallum. Agit certe S. contra vene-
num metallicum, sed dynamica ratione in or-
ganismo et ideo multo lentius, quam ut in casu
toxicationis acutae adhiberi possit. Manet autem

S. in toxicationibus chronicis princeps omnium remediorum, sed actio illius uti jam dictum; est dynamica, plurimum efficit ubi metamorphosis per metalla abnormis in cuti se manifestat. Virtus sulphuris derivanda est ab actione universali, quam exerit in organismum, fors ab augmento seu et excretionum gasformium, per quas metallum e corpore eliminatur, pugnat pro hocce asserto, quod plurimum valeat contra metalla volatilisilia ut hydrargirum, antimonium.

XII. Praeservativum remedium praedicatur contra morbillos ex observatione, quod tempore epidemiae hujus morbi, infantes, qui S. contra tussim convulsivam vel scabiem sumebant, a morbo liberi manebant, haec sulphuris virtus recentissime iterum observata est.

XIII. Raris casibus adhibetur ut anthelminticum contra Ascarides, sed etiam contra teniam cum fructu adhibebatur.

Dosis et Forma.

I. Interna.

In usum medicum tantum adhibentur S. depuratum et S. praecipitatum et pro vario scopo dosis variat. S. depuratum mitius agit in secretiones intestinales, sed fortius in cutim et pulmones, usui interno optime respondet forma pulveris, sed adhiberi potest in pilulis, bolis, electuario, trochiscis. Si tantum in pulmones et cutim agere volumus, sufficiunt grana 2—4. 6. ter quaterve de die, ubi vero secretio intestinalis adiecta producenda sit, grana 10—20

ter quater de die. Rarissime est scopus evacuationes alvi profusas producendi, nisi qua anthelminticum, tunc unc. semis vesperi summi potest.

S. praecipitatum propter adhaerens sulph. hydrogenatum magis accedit ad hepata sulphuris, fortius agit quam flores sulph. magis in organismum penetrat, et secretiones intestinales facilius producit; adhibetur ubi profundius agendum est, Datur eadem forma ac flores, sed dosi aliquantum minori, et quidem in genere una quarta parte minus. Cum valde leve sit, forma mixtuae adhiberi potest.

Frequentior adhuc est usus S. externus. Externe adhibitum primo agit in locum applicacionis, hic activitatem adauget, imo saepe inflammationem producit, sed actio non limitata manet, sed profunde penetrat, quod diarrhoea, et sudores usum ejus externum excipientes indicant.

Frequentissime adhibetur forma unguenti, et quidem cum axungia, quia tali ratione efficacissimum est, sed propterea etiam indicatio exactissima, cautus ejus usus sit, oportet, nam facillime Exanthema retro pellitur. Unguentum simplicissimum est, una pars florum S. cum 2. 3. 6. partibus exungiae porci, loco hujus etiam summi potest butirum insulsum vel olei amygdalini q. s. ut fiat unguentum. Inungitur vero post mundationem cutis ope aquae saponatae, locus adsectus bis de die et drachma 1—2 adhibentur pro singula inunctione. Post 6—8 inunctiones scabies simplex disparer, sed semper consultum manet inunctionem continuare per 8. usque 14 dies ne scabies revertatur. Ubi valde cauti esse debemus tantum unam partem scabiosam post aliam inungi curamus, vel tantum

volam manus, articulationem manus, internam faciem femorum, hoc in casu cura magis in longum excurrit. In scabie vero inveterata etiam cuius partes non adfectas inungi debent, simulque balnea saponata ordinanda.

Adhibentur etiam unguenta magis composita: Sic pharmacopaea austriaca parat unguentum ad scabiem. Rp, Sulphuris depurati sulphatis Zinci aa unciam unam et semis, Unguenti simplicis libram unam.

Celeber. Hufeland commendat ut in casibus inveteratis cuilibet unciae unguenti sulph. simplicis admisceatur drachma una Salis ammoniaci. Unguentum Jasseri constat anaticis quantitatibus S. depurati, sulphatis Zinci, pulveris baccarum Juniperi cum s. q. olei Laurini expressi ad linimentum. Pharmacopaea Londinensis, sequens unguentum sulphuratum compositum habet.

Rp: Sulphuris sublimati, saponis mollis libram semis, Pulv. radicis Veratri uncias duas, Nitri depurati drachmam unam, Adipis praeparatae libram unam cum semis. M.

Ubi odorem S. qui semper post inunctiones evolvitur corrigere volumus, addantur olea aromatica. Huc pertinent unguent. sulphur. Pharmacop. edinb. quod constat una parte Sulphuris ad quatuor Axungiae, et cuilibet librae talis unguenti, additur drachma semis olei Citri aut Lavandulae. Bateman praescripsit hoc scopo et partim etiam ut unguentum S. qua tale non agnoscatur mixtionem Kali carbonici unc. Semis, aquae rosar. drachma una Olei de Bergamo drach semis, florum S. axungiae porci aa unc. novem. J. Frank comendat unguentum ex aaticis quantitatibus S. et Saponis cum aliquot guttis Olei de Bergamo.

Dantur etiam aquae antipsoricae, quae in usum trahuntur, ubi cutis valde est irritabilis, et unguentum inflammationem erysipelatosam inducit. Talis aqua est a Richter (spec. Therap. Bd. 6. P. 168.) commendata, quae ex florū S. unciis tribus, salis ammoniaci uncia una aquae calcis libris quinque, coquuntur ad remanentiam libr. trium.

Balsama S. nunc rarius adhibentur, sunt duplia nimirum simplicia et composita.

Balsamum S. simplex. Corpus pro bals. sulph. paratur, solvendo unciam unam S. in unciis quatuor vel quinque olei lini. Olim hoc balsamum interne exhibebatur a guttis 12—20. nunc tantum externe adhibetur in ulceribus torpidis, in tumoribus frigidis, tophis et sic porro.

Balsamum S. compositum exsurgit mixtione simplicis cum aliis oleis pinguibus vel aromatis. Tale est Balsamum vitae Roulandi solutio prioris cum oleo Terebinthinae. Oleum lini sulph. anisatum, cuius guttae 10 ter quater d. d. contra raucedinem adhibebantur.

Pertinent huc emplastra sulphurata, tale habet Pharmacopaea bor. et bav. Rp. Colophoni uncias 18. Liquatis et aliquantum refrig. immisce myrrh, Asphalt aa uncias 4. adde Ammoniaci Galbani, Sagapeni aa uncias quatuor in Terebint. commun. unc. 6 solutas, tum subigend. affund. olei lini sulphurati. Olei Terebinth. uncias octo, sub fine immisce Camph. in olei Oliv. pauxillo solutae unciam unam et semis.

Fumigationes 1816. a Gallo Galés in usum medicum noviter introductae, in propria Ma-china péraguntur. Multum medici ab hacce methodo sibi promiserunt, sed juxta experi-

menta instituta multis molestiis est conjuncta
lentius curat, nam post 20—30 fumigationes
scabies evanescit, in organa respiratoria ini-
mica agit ratione, in individuis cachecticis ad
congestiones dispositis absque magno periculo
adhiberi non potest: ideo merito derelicta.

T h e s e s.

1. Sulphur non est antidotum in toxicationibus acutis metallicis.
2. Datur Systema fasciarum in corpore humano.
3. Rhachitis differt a Scrophulis.
4. Exanthemata cutanea non sunt morbi ad cutim tantum restricti.
5. Lingua spurca non semper denotat affectiones gastricas.
6. Oxygenium succi gastrici destruit indolem contagiosam.
7. Corrosiva concentrata non sunt dicenda venena.
8. Animalia calidi sanguinis in statu sano nunquam parant venenum.
9. Medicus sui ipsius pessimus medicus.